

Uitvoeringsopdracht tussen het bestuur van Stichting Pensioenfonds Croda en Sociale Partners

Aanleiding

Op 20 mei 2015 heeft het pensioenfondsbestuur met de sociale partners overleg gevoerd over de opdracht van de sociale partners aan het pensioenfonds voor de uitvoering van de Croda-pensioenregeling. Er dient een zogenaamd 'compleet contract' te worden afgesloten.

Op 7 juli 2015 hebben de sociale partners het pensioenfondsbestuur geïnformeerd over de afspraken, die zij aan de CAO-tafel hebben gemaakt, waaronder de pensioenparagraaf.

Op 18 september 2015 heeft het pensioenfondsbestuur op basis van de uitkomsten van de zogenaamde aanvangshaalbaarheidstoets de risicohouding van het fonds nader uitgewerkt. In dit opdrachtdocument wordt het complete contract vastgelegd en wordt de opdracht geformuleerd. De aanvullende pensioenafspraken en de uitkomsten van de aanvangshaalbaarheidstoets zijn in dit document verwerkt.

Op 10 december 2018 is de uitvoeringsopdracht geactualiseerd en is tevens het indexatiebeleid aangepast. De maximale termijn voor inhalen is vervallen. Toekenning zal proportioneel plaatsvinden.

Opdrachtverlening

De sociale partners - dat zijn Croda Nederland B.V. als vertegenwoordiger van de bij het pensioenfonds aangesloten onderneming en de vakbonden als vertegenwoordigers van de deelnemers aan de Croda-pensioenregeling - verklaren door de ondertekening van dit document formeel aan het pensioenfonds - dat is de Stichting Pensioenfonds Croda - de opdracht te geven voor de uitvoering van de Croda-pensioenregeling.

En het pensioenfonds - bij monde van zijn bestuur - verklaart door de ondertekening van dit document formeel van de sociale partners de opdracht te aanvaarden voor de uitvoering van de Croda-pensioenregeling.

De opdracht wordt per 1 juli 2015 gegeven en aanvaard, maar behelst de voortzetting van de uitvoering van de pensioenregeling door het pensioenfonds dat de pensioenregeling reeds sinds zijn oprichting op 1 augustus 2007 uitvoert. De opdracht wordt jaarlijks door de sociale partners en het pensioenfondsbestuur in een gezamenlijk overleg geëvalueerd op basis van de uitkomsten van de zogenaamde haalbaarheidstoets. Het pensioenfondsbestuur doet in dat overleg verslag van de wijze waarop het pensioenfonds de opdracht uitvoert.

De opdracht wordt door het pensioenfonds uitgevoerd binnen de hierna geschetste kaders en randvoorwaarden, die een integraal onderdeel vormen van de opdracht. Indien bijstelling van deze kaders en randvoorwaarden wenselijk of noodzakelijk is, dan vindt over deze bijstelling vooraf overleg plaats tussen het pensioenfondsbestuur en de sociale partners. Het pensioenfondsbestuur is bevoegd om gedurende de periode dat het overleg plaatsvindt eventueel tijdelijk noodzakelijke maatregelen te treffen. Het pensioenfondsbestuur is tevens bevoegd c.q. verplicht om de geformuleerde kaders en randvoorwaarden in overeenstemming te brengen met (gewijzigde) wet- en regelgeving.

Volgens het pensioenreglement worden diverse grenzen en drempels bepaald op basis van de cao ontwikkeling en per 1 juli van enig jaar vastgesteld. Wijziging in fiscale wetgeving etc kunnen het fonds aanleiding geven om van deze reglementaire bepalingen af te wijken. De sociale partners zullen dan per brief worden geïnformeerd. De deelnemers zullen hiervan per nieuwsbrief op de hoogte worden gesteld. Voor het eerst is deze bepaling toegepast per 1 januari 2018.

Nadere overwegingen en kaderstelling

Nieuw Financieel Toetsingskader

Per 1 januari 2015 is het nieuw Financieel Toetsingskader (nFTK) als onderdeel van de Pensioenwet in werking getreden.

Het pensioenfonds heeft de impact van het nFTK op de financiële opzet onderzocht en heeft het een ALM-studie uitgevoerd in 2015. Dit is met de sociale partners besproken, dit vindt zijn weerslag in dit document met de onderdelen risico houding en compleet contract hierna.

Voor het bepalen van de dekkingsgraad wordt bij de berekening van de technische voorzieningen en het aanwezige vermogen rekening gehouden met beide onderdelen van de pensioenregeling (dus zowel de toegezegde aanspraak als beschikbare premie regeling)

Risicohouding en compleet contract

Verder moet invulling worden gegeven aan artikel 102a van de Pensioenwet. Hierin is opgenomen dat het bestuur van het pensioenfonds:

- zal zorgdragen voor de vastlegging van de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding van het pensioenfonds ('risicohouding');
- zal streven om van de sociale partners zo veel mogelijk duidelijkheid te verkrijgen over de doelstellingen, het ambitieniveau van de toeslagverlening en de risicohouding die ten grondslag liggen aan pensioenregelingen die in opdracht aan het pensioenfonds is gegeven ('compleet pensioencontract').

Zowel de risicohouding als het complete pensioencontract zullen in gezamenlijk overleg tussen pensioenfonds, werkgever en vakbonden worden besproken. De uitkomsten hiervan worden in een uitvoeringsopdracht vastgelegd. Hiermee wordt invulling gegeven aan de aanvaarding van de opdracht van sociale partners aan het pensioenfonds.

Het bestuur van het pensioenfonds zal, alvorens zij de opdracht van sociale partners aanvaardt, vanuit haar verantwoordelijkheid in overleg treden met het Verantwoordingsorgaan over de risicohouding.

Aanvangshaalbaarheidstoets

Tot slot moet het pensioenfonds vóór 1 oktober 2015 een aanvangshaalbaarheidstoets uitvoeren. De uitkomsten van deze toets dienen aan te sluiten bij de risicohouding van het fonds en de opdracht van de sociale partners. Indien de uitkomsten hier niet bij aansluiten zullen partijen hierover in overleg treden.

De haalbaarheidstoets wordt vervolgens jaarlijks vóór 1 juli herhaald. Hierbij wordt getoetst of de verwachte realisatie van het pensioenresultaat overeenkomt met de gewekte verwachtingen. Zo wordt er gekeken naar hoe de verwachte indexatie zich verhoudt ten opzichte van de ontwikkeling van de prijsindex.

Risicohouding

Ter voorbereiding op de implementatie van het nFTK heeft het pensioenfonds een ALM-studie uitgevoerd. Bij de start van de ALM-studie heeft het pensioenfonds een 'blind audition' uitgevoerd waarin een groot scala van mogelijke ALM-uitkomsten is voorgelegd zonder vooraf de onderliggende strategieën te kennen. Op basis hiervan is de risicohouding van het bestuur gemeten en besproken.

Deze risicohouding vormde de basis voor het overleg met de sociale partners en is uiteindelijk als vastgesteld in onderstaande kernpunten:

Onderwerp	Risicohouding
Bovengrens beleidsdekkingsgraad	Niet gericht op hoge dekkingsgraden, alle dekkingsgraden boven niveau volledige indexatie (ca. 150%) worden gelijk gewaardeerd
Indexatie-ambitie	De indexatie-ambitie is 70% van de salarisontwikkeling (actieven) en 70% van de prijsinflatie (inactieven) over een periode van 15 jaar
Kans op korten pensioen	Kans op korting moet worden geminimaliseerd. Op basis van de voorgelegde mogelijke ALM-uitkomsten is een kans op korten in de komende 15 jaar van circa 5% acceptabel.
Beleggingstrategie	Bij gelijke uitkomsten is er voorkeur voor een simpele beleggingsstrategie. Dit wil zeggen dat als uit de ALM-studie blijkt dat verschillende beleggingsvormen een gelijke verwachte uitkomst genereren, er wordt gekozen voor de simpelste, beste te doorgronden, beleggingsvorm. Dit geldt onder andere voor complexe vormen van renteafdekking. Indien deze naar verwachting geen betere uitkomsten geven dan eenvoudiger producten, dan zal worden gekozen voor het eenvoudige product.
Economische ontwikkeling	Basis economisch scenario is gebaseerd op forward ontwikkeling rente (DNB-methode). Ook wordt gerekend met een gematigd positief rendement op aandelen. Dit wil zeggen dat niet wordt uitgegaan van de maximaal toegestane, maar van lagere gematigder, rendementen op zakelijke waarden.
Beleggingsmix	Toevoegen risico aan beleggingsportefeuille is (beperkt) mogelijk, mits binnen grenzen risicohouding

Aanvangshaalbaarheidstoets

De risicohouding van het fonds voor de lange termijn komt volgens het Besluit FTK tot uitdrukking in de door het pensioenfonds gekozen ondergrenzen in het kader van de haalbaarheidstoets.

Op basis van de uitkomsten van de aanvangshaalbaarheidstoets, die in het derde kwartaal van 2015 is uitgevoerd, heeft het pensioenfondsbestuur op 18 september 2015 de volgende ondergrenzen voor het pensioenresultaat bepaald:

Grens	Vanuit de situatie waarbij de dekkinggraad
Ondergrens 1	gelijk is aan 100% + VEV (Vereist Eigen Vermogen) - het verwachte pensioenresultaat (mediaan) is gelijk aan 104% - de gekozen ondergrens van het verwachte pensioenresultaat is gelijk aan 90%
Ondergrens 2	gelijk is aan de feitelijke dekkinggraad - het verwachte pensioenresultaat (mediaan) is gelijk aan 101% - de gekozen ondergrens van het verwachte pensioenresultaat is gelijk aan 90% <i>NB. Het verschil tussen het verwachte pensioenresultaat en de gekozen ondergrens in de eerste situatie (104% -/ -90%) moet groter zijn dan in dan dit verschil in de tweede situatie (101% -/ -90%). Aan deze toets wordt voldaan (14% > 11%).</i>
Ondergrens 3	gelijk is aan de feitelijke dekkinggraad - de maximale afwijking ten opzichte van de mediaan in het geval van een 'slecht weer scenario' (5 ^e percentiel) bedraagt 40%

Jaarlijkse uitkomsten haalbaarheidstoets

	Vastgestelde grenzen	Aanvangstoets 2015	Toets 2016	Toets 2017	Toets 2018
Pensioenresultaat mediaan scenario	90%	101%	100%	102%	104%
5 ^e percentiel	-	67%	66%	70%	72%
Relatieve afwijking	40%	34%	34%	31%	31%

Op basis van de dekkinggraad per eind 2017 is in de toets 2018 het pensioenresultaat in het mediaan scenario berekend op 104% en ligt hoger dan de door het bestuur vastgestelde ondergrens van 90%.

De afwijking van het pensioenresultaat in het slechtweerscenario (31%), ten opzichte van het verwachte scenario, past binnen de door het bestuur vastgestelde maximale afwijking (40%). Hieruit blijkt dat het pensioenfonds aan deze toets voldoet volgens de haalbaarheidstoets 2018.

Ten opzichte van de aanvangstoets en de uitkomst van de toets 2017 is sprake van een positieve trend.

Compleet pensioencontract

Ter invulling van de opdracht van sociale partners aan het pensioenfonds zijn de beleidskaders van het pensioenfonds zoveel als mogelijk expliciet gemaakt.

Achtereenvolgens wordt ingegaan op de:

- de Pensioenregeling;
- het Premiebeleid;
- het Indexatiebeleid;
- hoe om te gaan met vermogenstekorten en – overschotten;
- het Beleggingsbeleid.

Het bestuur van het pensioenfonds heeft een 'missie, visie en strategie' vastgelegd in een separaat document. Deze is in lijn met de doelstellingen zoals opgenomen in dit document over risicohouding en het compleet contract.

Pensioenregeling

De pensioenregeling is een hybride regeling bestaande uit een basismodule (op basis van een middelloonregeling) en een beleggingsmodule (op basis van beschikbare premie).

De pensioenregeling is per 1 januari 2018 aangepast aan de nieuwe fiscale grenzen (Witteveenkader).

De kenmerken van de basismodule laten zich als volgt omschrijven:

Basismodule	Kenmerken
Deelnemers	Alle werknemers
Soort regeling	Middelloonregeling
Pensioenrichtdatum	67 jaar
Opbouw ouderdomspensioen	1,875% van de pensioengrondslag
Pensioengrondslag	Het (tot de beleggingspensioengrens gemaximeerde) salaris -/- opbouwdrempel
Salaris	Het bruto jaarsalaris inclusief vakantietoeslag, eventuele persoonlijke toeslag, ADV-toeslag en (afbouw) ploegentoeslag
Opbouw drempel (franchise)	€ 16.475 (per 1 januari 2018, geen aanpassing op basis van loonindex)
Maximum salaris basismodule (beleggingspensioengrens)	€ 56.195 (per 1 januari 2018, jaarlijkse aanpassing op basis van loonindex)
Partnerpensioen	70% van te bereiken ouderdomspensioen (opbouwbasis)
Wezenpensioen	20% van het partnerpensioen (risicobasis)
ANW-pensioen	Op vrijwillige basis kan de deelnemer een ANW-hiaat risicoverzekering afsluiten ter grootte van € 6.000 of € 12.000 per jaar
Arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP)	65% van het ongemaximeerde salaris boven de AOP-grens (risicobasis, 5-klassensysteem WIA) De AOP-grens volgt het maximumdagloon en bedraagt per 1 januari 2018 € 54.184
Arbeidsongeschiktheid	Premievrije voortzetting van pensioenopbouw is meeverzekerd op basis van 5-klassensysteem WIA (vanaf 35%)
Indexatie actieve deelnemers	Voorwaardelijk op basis van loonindex
Indexatie inactieven	Voorwaardelijk op basis van CBS-consumentenprijsindex, alle huishoudens afgeleid

De kenmerken van de beleggingsmodule laten zich als volgt omschrijven:

Beleggingsmodule	Kenmerken
Deelnemers	Alle werknemers
Soort regeling	Beschikbare premie
Pensioenrichtdatum	67 jaar
Beschikbare premie	Fiscaal maximale netto staffel (staffel 2)
Excedent salaris	Het (per 1 januari 2018 tot € 105.517 gemaximeerde) salaris -/- beleggingspensioengrens
Salaris	Het bruto jaarsalaris inclusief vakantietoeslag, eventuele persoonlijke toeslag, ADV-toeslag en (afbouw) ploegentoeslag
Beleggingspensioengrens	€ 56.195 (per 1 januari 2018, jaarlijkse aanpassing op basis van loonindex)
Maximum salaris	€ 105.517 (per 1 januari 2018) volgt wettelijke ontwikkeling)
Partnerpensioen	1,16% van het excedent salaris maal het aantal jaren tussen datum indiensttreding en pensioenrichtdatum (risicobasis)
Wezenpensioen	20% van het partnerpensioen (risicobasis)
Arbeidsongeschiktheid	Premievrije voortzetting van staffelvolgende premie-inleg is meeverzekerd op basis van 5-klassensysteem WIA (vanaf 35%)

Gelet op het karakter van deze beleggingsmodule heeft het hierna beschreven beleidskader alleen betrekking op de basismodule.

Premiebeleid

De premie wordt vastgesteld op basis van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds.

De premie wordt verder vastgesteld op basis van de volgende grondslagen:

Onderdeel	Grondslag
Jaaropbouw	De premie wordt zodanig vastgesteld dat deze kostendekkend is voor alle onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenregeling
Rekenrente	De door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur
Dempingsperiode rekenrente	3 jaar (voortzetting bestaand beleid)
Risicopremies	De risicopremie voor herverzekering van de overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's worden 1-op-1 doorbelast aan de werkgever, rekening houdend met een winstdeling aan het einde van de contractperiode. De premie voor het vrijwillige ANW Pensioen komt voor rekening van de werknemer
Solvabiliteitsopslag	Opslag ter hoogte van VEV
Opslag voor excassokosten	2%
Kostenopslag	Op basis van actuele (vooraf ingeschatte) kosten per jaar

Herstellpremie

Als de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds lager is dan het Vereist Eigen Vermogen (VEV) dan wordt een herstellpremie toegepast. Deze wordt vastgesteld aan de hand van de volgende tabel:

Beleidsdekkingsgraad	Herstellpremie t.o.v. gedempte kostendekkende premie
<=100%	20%
Tussen 100% en 100%+VEV%	Naar rato tussen 20% en 0%
>100% +VEV%	0%

Indexatiebeleid

Toekenning van indexatie is voorwaardelijk en afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad.

Er is een indexatie-ambitie van 70% van de loonindex voor actieve deelnemers en van 70% van de prijsindex voor inactieve deelnemers (gepensioneerden en gewezen deelnemers).

De hoogte van de indexatie is afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad. De volgende tabel is daarbij van toepassing. De ondergrens waar vanaf indexatie kan worden verleend, wordt jaarlijks vastgesteld. Deze wordt gebaseerd op de voorgeschreven waarde door DNB (110%) te corrigeren met het verlagende effect van de DC beleggingen. Er hoeft voor de DC belegging geen 10% buffer te worden aangehouden.

Beleidsdekkingsgraad	Indexatie
<=109,4% (per 31-12-2017)	0%
Tussen 109,4% en 109,4%+grens voor volledige en toekomstbestendige indexatie	Naar rato tussen 0% en volledige (100%) indexatie
> 109,4%+grens voor volledige en toekomstbestendige indexatie	Volledige indexatie + inhaalindexatie van in het verleden gemiste indexaties en toegepaste kortingen; Maximaal 20% van het surplus boven de grens voor volledige en toekomstbestendige indexatie wordt aangewend voor inhaalindexatie *

** Inhaalindexaties worden proportioneel toegekend: als het bestuur besluit om een inhaalindexatie toe te kennen, dan krijgen alle deelnemers een inhaalindexatie naar rato van hun persoonlijke indexatieachterstand, waarbij de gehele historie wordt meegenomen.*

(Voorbeeld: de totale indexatieachterstand is € 100 mln. Het budget voor inhaalindexatie is € 10 mln. Elke deelnemer ontvangt dan een inhaalindexatie ter grootte van 10% van de persoonlijke indexatieachterstand. Bij een achterstand van 10% is dit 1% en bij een achterstand van 1% is dit 0,1%.)

Beleid met betrekking tot vermogenstekorten en – overschotten

Ingeval van vermogenstekorten worden de opgebouwde pensioenen en ingegane pensioenuitkeringen gelijkelijk gekort.

Als er sprake is van vermogenoverschotten vindt er een korting op de premie plaats. De korting wordt verleend op de werkgevers- en werknemersbijdrage naar rato van de op dat moment van toepassing zijnde onderlinge verhouding.

De onderstaande tabel is hierbij van toepassing:

Beleidsdekkingsgraad	Korting op pensioenen bij tekort Korting op premie bij overschot
< minimaal Vereist Eigen Vermogen (mVEV)	<p>Als de beleidsdekkingsgraad in 5 achtereenvolgende jaren lager is dan het mVEV</p> <p>dan</p> <p>worden de opgebouwde pensioenen zodanig gekort dat de actuele dekkingsgraad na toepassing hiervan gelijk is aan het mVEV.</p> <p>Deze korting dient onvoorwaardelijk te worden doorgevoerd. Het bestuur heeft daarbij wel de mogelijkheid om deze korting in een termijn van maximaal 10 jaar uit te smeren.</p>
Tussen mVEV en VEV (Vereist Eigen Vermogen)	<p>Als de beleidsdekkingsgraad naar verwachting niet binnen 10 jaar kan toegroeien naar het VEV</p> <p>dan</p> <p>worden de opgebouwde pensioenen gekort met 10% van het verschil in procentpunten tussen de over de 10 jaar verwachte beleidsdekkingsgraad en het VEV.</p>
> VEV en situatie dat <u>nog niet</u> alle in verleden gemiste indexaties en toegepaste kortingen zijn ingehaald	-
> VEV en situatie dat <u>wel</u> alle in verleden gemiste indexaties en toegepaste kortingen zijn ingehaald	Surplus in bedragen kan volledig worden aangewend voor korting op de premie

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid wordt zodanig vastgesteld dat deze voldoet aan de volgende randvoorwaarden:

Criterium	Randvoorwaarde
Herstel	(Lange) termijn herstel naar het VEV is mogelijk binnen 10 jaar (Korte) termijn herstel naar het mVEV is mogelijk binnen 5 jaar
Haalbaarheidstoets	De indexatie-ambitie is realistisch In een slecht economisch scenario mag het pensioenresultaat niet lager uitkomen dan in de situatie buiten de grenzen van de risicohouding en hierboven beschreven herstelcapaciteit
Toevoegen risico	Om een hogere indexatie-ambitie te kunnen realiseren is toevoegen van risico aan de beleggingsportefeuille beperkt toegestaan, mits binnen de grenzen van de risicohouding. Bij de inwerkingtreding van het nFTK is toevoegen van risico toegestaan indien de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de VEV (of eenmalig toegestaan indien de beleidsdekkingsgraad ligt tussen 100%+mVEV en 100%+VEV)

Mede op basis van de uitkomsten en bespreking van de ALM-studie en de hiervoor in dit documenten omschreven beleidskader en risicohouding is de strategische beleggingsmix bepaald.

Strategische beleggingsmix en Vereist Eigen Vermogen (VEV)

Het pensioenfonds hanteert een bandbreedte voor de omvang van een beleggingscategorie rond de strategische norm. Per 31 december 2017 bevindt de actuele weging van de diverse categorieën zich binnen de bandbreedte. Op basis van de actuele beleggingsmix is het VEV licht hoger dan op basis van de strategisch mix:

Beleggingsmix	Strategische beleggingsmix	Beleggingsmix per 31 december 2017
Zakelijke waarden	50%	54%
Vastrentende waarden	50%	44%
Rente afdekking (marktwaarde VPV)	50%	60%
Valuta afdekking	100%	100%
VEV (onder nFTK, (afgerond op hele decimalen))	120,6%	121,7%

Korte termijn risicohouding

De korte termijn risicohouding heeft betrekking op de vrijheid die het fondsbestuur heeft om de beleggingsmix aan te passen. De vrijheid wordt uitgedrukt in een bandbreedte om het VEV. Het VEV dient daarbij binnen de vooraf gekozen boven- en ondergrens te blijven. Komt het VEV toch buiten de vooraf gekozen grenzen, dan dient er overleg plaats te vinden met de sociale partners.

Voor de korte termijn risicohouding dient derhalve een boven- en een ondergrens vastgesteld te worden rondom de VEV van 23,4%. Deze grenzen zijn gebaseerd op de in het huidige beleggingsbeleid reeds vastgestelde bandbreedtes rondom (de normweging inzake) de strategische mix.

Uitgaande van de minst risicovolle mix, is het VEV 3% lager dan op basis van de normweging. Uitgaande van de meest risicovolle mix, ligt het VEV 3% hoger dan op basis van de normweging.

Het Vereist Eigen Vermogen van het fonds mag derhalve niet lager zijn dan 20,4% en niet hoger zijn dan 26,4%.

Ondertekening

Op basis van bovenstaande overwegingen en de hierboven geschetste beleidskaders komen ondergetekenden tot de volgende opdrachtverlening en opdrachtaanvaarding:

De sociale partners - dat zijn Croda Nederland B.V. als vertegenwoordiger van de bij het pensioenfonds aangesloten onderneming en de vakbonden als vertegenwoordigers van de deelnemers aan de Croda-pensioenregeling - verklaren door de ondertekening van dit document formeel aan het pensioenfonds - dat is de Stichting Pensioenfonds Croda - de opdracht te geven voor de uitvoering van de Croda-pensioenregeling.

En het pensioenfonds - bij monde van zijn bestuur - verklaart door de ondertekening van dit document formeel van de sociale partners de opdracht te aanvaarden voor de uitvoering van de Croda-pensioenregeling.

Gouda, [DATUM]

Opdrachtgever namens de werkgever:

Croda Nederland B.V. te Gouda

.....

Ron van 't Hof

Opdrachtnemer:

Stichting Pensioenfonds Croda

.....

Ron van 't Hof
voorzitter pensioenfondsbestuur

.....

Peter Verburgh
secretaris pensioenfondsbestuur

Opdrachtgevers namens de werknemers:

FNV Bondgenoten te Utrecht

.....

Erik de Vries

BVP te Culemborg

Peter Rosendaal